

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 9P/45/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321201166
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Vaňová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2021:6321201166.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno v konaní pred sudkyňou Mgr. Miroslavou Vaňovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého A. Q., nar. XX.XX.XXXX, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny D., toho času zverený do náhradnej osobnej starostlivosti A. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX/XX, XXX XX H., dieťa rodičov - otca J. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX C., toho času bytom O. XX, XXX XX J. a matky O. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX H., toho času bytom X. K. XXXX/XXX, XXX XX Q. K., o návrhu navrhovateľa A. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX/XX, XXX XX H. na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje náhradnú osobnú starostlivosť A. N., nar. XX.XX.XXXX, do ktorej mu bol maloletý A. Q., nar. XX.XX.XXXX zverený rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/160/2020-94 zo dňa 25.02.2021.

II. Súd u maloletého A. Q., nar. XX.XX.XXXX nariaďuje ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny I., D. D., L. XX.

III. Matka O. Q., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého A. Q., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 50,- Eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny I., D. D., L. XX.

IV. Otec J. D., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletého A. Q., nar. XX.XX.XXXX výživným v sume 50,- Eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Centra pre deti a rodiny I., D. D., L. XX.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.05.2021 sa navrhovateľ A. N., nar. XX.XX.XXXX domáhal, aby bola zrušená náhradná osobná starostlivosť, do ktorej mu bol maloletý zverený. Návrh odôvodnil tým, že maloletý A. bol rozsudkom č.k. 8P/160/2020-94 zo dňa 25.02.2021, právoplatným dňa 14.04.2021, zverený do jeho náhradnej starostlivosti. Maloletého A. vychovával od šiestich mesiacov, majú vytvorený pekný vzťah, stará sa o maloletého ako o vlastného syna. Nezhody s matkou maloletého a jej útoky na jeho osobu sú čím ďalej horšie, až neznesiteľné, a preto nemôže pokračovať v náhradnej starostlivosti. Matka maloletého syna kontaktuje telefonicky a jemu sa telefonicky vyhráža, obviňuje ho, že sa o maloletého nevie postarať, telefonicky nahovára syna, aby keď sa mu niečo stane, povedal na neho, nedopraje maloletému ani výlety, bolo by maloletému lepšie v detskom domove a pod. Matka maloletého osobne navštevuje nepravidelne v dlhých časových intervaloch. Preto sa nemôže ďalej starať o maloletého, aj keď mu je to veľmi ľúto. Neustále osočovanie a urážky na jeho osobu a jeho rodičov

nemôže ďalej tolerovať. Jeho rodičia mu pomáhajú, keď je v práci, nemôže dovoliť, aby správanie matky maloletého zneprijemňovalo život celej jeho rodine. Preto žiadal návrhu vyhovieť.

2. Otec maloletého sa k návrhu vyjadril v písomnom podaní doručenom súdu dňa 10.08.2021, kde uviedol, že súhlasí so zrušením náhradnej starostlivosti a zároveň žiada, aby maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, nakoľko táto má s maloletým jediná osobný vzťah.

3. Dňa 16.09.2021 matka maloletého doručila súdu podanie, ktorým ospravedlňuje svoju neprítomnosť na pojednávaní vytyčenom na deň 16.09.2021 vzhľadom na neuvoľnenie zo strany zamestnávateľa a zároveň oznamuje, že súhlasí s umiestnením maloletého A. do detského domova. Aktuálne má starostlivosť pridelenú A. N., tento jej neumožňuje tráviť s dieťaťom čas za vhodných a bezpečných podmienok. Vzhľadom na jej pracovné vyťaženie a nemožnosť plnej starostlivosti o maloletého s ťažkým srdcom súhlasí s umiestnením maloletého do detského domova. Svoje deti nadovšetko ľúbi, no vzhľadom na neustále konflikty, vulgárne urážky, osočovanie i fyzické napadnutia zo strany rodiny A. N. považuje toto riešenie za jediné možné. V posledných mesiacoch jej nebolo umožnené deti vídať a ak náhodou áno, dochádzalo od prvých momentov k nevhodnému správaniu, nadávkam a fyzickým konfliktom bez akéhokoľvek ohľadu na prítomnosť maloletého. V tejto situácii je presvedčená, že takýmto spôsobom bude mať možnosť maloletého vídať pravidelne bez strachu z fyzického napadnutia a neadekvátneho a nevhodného správania zo strany rodiny A. N., a teda mať tak s maloletým bezstarostný pravidelný kontakt a návštevy počas víkendov, bez obáv o svoje zdravie a zlého vplyvu zo strany rodiny A. N..

4. Dňa 16.09.2021 súd konal a rozhodol v neprítomnosti matky maloletého, ktorá ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní vzhľadom na neuvoľnenie zo strany zamestnávateľa. Súd vypočul navrhovateľa, otca maloletého, kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento stav:

5. Z výsluchu navrhovateľa na pojednávaní súd zistil, že trvá na podanom návrhu a žiada, aby náhradná osobná starostlivosť k maloletému A. bola zrušená, nakoľko vznikajú konflikty s matkou maloletého, z jej strany sú to neustále vyhrážky, že môže od hocikoho hocikedy dostať. Nesúhlasí ani s písomným vyjadrením matky, ktoré zaslala súdu. Matka si aj brávala maloletého, asi pred tromi mesiacmi prišla spolu s ďalšími osobami a myslí si, že bola pod vplyvom alkoholu, možno aj drog a keď jeho otec zavolať políciu, aby matku podrobili nejakému testu na alkohol alebo drogy, akonáhle sa to tieto osoby dozvedeli, že zavolali políciu, tak okamžite odišli. On už viac nemieni byť terčom nadávok a útokov zo strany matky, ktorá ho neustále osočuje, že nedokáže zabezpečiť starostlivosť o maloletého. Myslí si, že o maloletého je dobre postarané, maloletý mal u neho zabezpečenú riadnu starostlivosť, ale už nemieni a nechce žiť v neustálom strachu, že či to, čo sa matka vyhráža a hovorí, či to spraví alebo nie. Zakaždým keď matka prišla pozrieť maloleté deti, jeho rodina, ani on sa k matke nikdy zle nesprávali. Nie je presvedčený o tom, že matka pracuje, domnieva sa, že pokiaľ matka pracuje, nerobí mravnú prácu, matka neustále klame a zavádza.

6. Z výsluchu otca maloletého na pojednávaní súd zistil, že navrhovateľovi nič nevyčíta, ani čo sa týka jeho starostlivosti. Je rád, že sa navrhovateľ staral o jeho dieťa, ktoré je navrhovateľovi cudzie. Súhlasí s tým, aby bol maloletý umiestnený v detskom domove, nakoľko teraz je v takej fáze, že by sa nevedel o maloletého adekvátne postarať. Má v súčasnosti prácu, avšak je to len na dohodu. V prípade, že v budúcnosti bude mať na to podmienky, chce sa s maloletým kontaktovať a chce s ním nadviazať bližší vzťah. V súčasnosti nemá podmienky na to, aby mohol zabezpečovať starostlivosť maloletému. Býva v zariadení, jedná sa o zariadenie na polceste, je to zariadenie pre deti z detských domovov a tu by nemohol zabezpečovať starostlivosť o maloletého, nakoľko tu by mu to nedovolili. Je však rozhodnutý, že po určitom čase, keď by sa mu podarilo presťahovať do iného zariadenia, kde by mu dovolili napr. aj to, že by maloletý ho mohol navštevovať, chce sa s maloletým kontaktovať a chce s ním nadviazať vzťah. Má v súčasnosti priateľku, ktorá má taktiež maloleté dieťa a už sa s ňou aj o tejto situácii rozprával a ona sa tiež vyjadrila, že je ochotná prijať jeho aj maloletého, že by spolu bývali. V súčasnosti pracuje len na dohodu v reštaurácii a taktiež zabezpečuje rozvoz jedál pre spoločnosť Bolt, pričom v čistom zarobí okolo 600,- Eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť okrem maloletého A. nemá. Čo sa týka výdavkov na bývanie, v zariadení, v ktorom býva, platí poplatok 80,- Eur mesačne. Okrem toho v súčasnosti ešte rieši exekúciu, nevie ale, či túto exekúciu bude splácať alebo bude musieť riešiť osobný bankrot. Je slobodný, nemá vážnejšie zdravotné problémy, je zdravý. V súčasnosti má priateľku, za touto ale dochádza do W., nebývajú spolu. V prípade, že by maloletý bol umiestnený do detského domova, je schopný platiť naďalej

výživné v sume 50,- Eur mesačne. Opätovne ale zdôrazňuje, že má záujem nadviazať s maloletým vzťah a v prípade, že by mu to v budúcnosti jeho pomery umožnili, má záujem prípadne aj zabezpečovať starostlivosť o maloletého.

7. Kolízny opatrovník maloletého na pojednávaní uviedol, že s návrhom navrhovateľa súhlasí, nakoľko ho nemôžu nútiť, aby sa o maloletého naďalej staral, pokiaľ sa o maloletého ďalej starať nechce. Rodičia maloletého nateraz nemajú vytvorené podmienky, aby mohli zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa. Nakoľko žiadny z rodičov nemôže v súčasnosti zabezpečiť starostlivosť maloletému dieťaťu, v prípade zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti o maloletého navrhuje umiestnenie maloletého v Centre pre deti a rodiny I. v D. D. Toto zariadenie im prisľúbilo, že je ochotné prijať maloletého v prípade, že bude zrušená náhradná osobná starostlivosť a žiadny z rodičov nebude môcť zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa. Je teda možné, aby maloletý bol právoplatnosťou tohto rozsudku umiestnený v tomto zariadení.

8. Maloletý je narodený mimo manželstva. Okresný súd Rimavská Sobota rozsudkom č.k. 11P/49/2014 zo dňa 20.03.2015 zrušil ústavnú starostlivosť, ktorá bola maloletému nariadená a zveril ho do osobnej starostlivosti matky. Rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/3/2017-62 zo dňa 21.02.2017 súd zaviazal otca maloletého prispievať na neho výživným 50,- Eur mesačne k rukám matky maloletého s účinnosťou od 13.09.2016. Rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/160/2020-94 zo dňa 25.02.2021, právoplatným dňa 14.04.2021, bol maloletý A. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa A. N., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu, v akom by ju vykonávali rodičia, právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach, s tým, že matke aj otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným každý z rodičov vo výške 50,- Eur mesačne. Súd v tom čase pri rozhodovaní vychádzal z toho, že otec sa o maloletého vôbec nezaujímal, matka maloletého opustila spoločnú domácnosť v októbri 2020, pričom už predtým čestne prehlásila, že sa maloletého vzdáva v prospech navrhovateľa a v tom čase nepreukázala, či by mala vytvorené vhodné podmienky na osobnú starostlivosť o maloletého, pričom záujem maloletého vyžadoval zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa, u ktorého vyrastal od svojich 6 mesiacov veku a aj ho nazýval otcom. Navrhovateľ mal už zverenú do svojej starostlivosti aj maloletú R. N., nar. XX.XX.XXXX zo vzťahu s matkou maloletého, teda u navrhovateľa maloletý vyrastal so svojou sestrou R..

9. Zo správy kolízneho opatrovníka maloletého Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 06.08.2021 vyplýva, že pán A.. býva v spoločnej domácnosti so svojou súčasnou partnerkou pani J. V. a s maloletými deťmi A. Q., nar. XX.XX.XXXX. a R. N., nar. XX.XX.XXXX. Rodina obýva murovaný dom, ktorý je v osobnom vlastníctve p. N., domácnosť majú zariadenú moderným a funkčným nábytkom. Hygiena a čistota domácnosti je na dobrej úrovni, v čase sociálneho zisťovania bol v domácnosti poriadok a čisto. K domu patrí aj veľká záhrada, kde mal. deti trávajú veľa času spoločnými hrami. Mal. deti majú medzi sebou vytvorený pekný vzťah. P. N. zabezpečuje mal. deťom riadnu starostlivosť, mal. A. má v domácnosti p. N. vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie náhradnej osobnej starostlivosti na dobrej úrovni. Maloleté deti majú zabezpečené všetko na napĺňanie ich základných potrieb, a rovnako majú zabezpečené miesto na hru, odpočinok aj pokojný spánok. Počas sociálneho zisťovania boli mal. deti čisté a oblečené primerane ročnému obdobiu, nejavili známky zanedbanej starostlivosti ani fyzického násillia. P. N. je zamestnaný v Železiarňach Podbrezová, a.s. ako žeriavnik a jeho mesačný príjem je okolo 650-750,- Eur, záleží od toho či má nejaké nadčasy. Príjem p. N. postačuje na všetky výdavky spojené s bývaním, stravou, zdravotnou starostlivosťou a taktiež vie zabezpečiť všetky ostatné potreby mal. detí. Jeho partnerka p. J. V. je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, a t.č. pracuje na aktivačných prácach ako výpomoc v kuchyni. Zdravotnú starostlivosť maloletému A. zabezpečuje lekárka MUDr. Jurigová. Zdravotný stav maloletého je dobrý, preventívne prehliadky a povinné očkovania má absolvované včas podľa stanovených termínov. Na vyšetrenia ho sprevádza p. N., pri návšteve lekára je maloletý vždy čistý a oblečený primerane ročnému obdobiu. P. N. sa vyjadril, že sa odmieta už starať o mal. A., je mu to síce ľúto, ale už nezvláda neustále vyhrážky zo strany matky maloletého p. Q.. P. Q. mu stále vykrikuje, že čo u neho ešte mal. A. robí, a že mu bude lepšie v detskom domove ako u neho, lebo on ho kazí a mení. Pán N. sa snaží robiť pre obe mal. deti maximum, majú zabezpečené všetko, čo potrebujú pre ich zdravý všestranný vývin. Mal. A. už vníma čo sa deje, je rád, keď príde po neho matka a idú niekde, ale keď sa vráti, je nezvládnuteľný podľa slov p. N.. Zhoršil sa aj v škole, vyjadruje sa vulgárne medzi spolužiakmi, zhoršil si známky a tento polrok takmer prepadol. P. N. bola poskytnutá pomoc zo strany úradu, aj mu bola navrhnutá spolupráca s príslušným CDR, avšak

on a jeho rodina každú pomoc odmietali. P. N. sa vyjadril aj na adresu matky maloletého p. Q., že aj keď bývala ešte s nimi, tak sa o mal. A. nestarala, nezaujímal sa o neho. Ďalej má informáciu, že p. Q. nevedie mravný spôsob života a ponúka sexuálne služby cez internet, na čo má aj dôkazy, ktoré chce preukázať súdu. Nespráva sa podľa neho ako matka a nie je vhodné, aby sa stretávala s mal. deťmi, pretože tak ohrozuje ich mravný vývin a rovnako tak aj ich psychický vývin. Matka p. N. sa tiež vyjadrila, že aj ona chce, aby sa už o mal. A. jej syn nestaral, pretože správanie p. Q. je strašné a už to nechcú zažívať, neustále vyhrážky a zastrašovanie. Taktiež vníma, že aj mal. A. sa zmenil a nespráva sa dobre, neposlúcha. Ona sama sa taktiež odmieta starať o mal. A., a rovnako ani nik z ich rodiny si ho nechce zobrať, a tak bude lepšie, keď pôjde do detského domova. Partnerka p. N. p. J. V. sa vyjadrila k danej veci a úradu oznámila, že sa nechce starať, priam až odmieta poskytovať starostlivosť maloletému A.. Taktiež uviedla, že majú s mal. A. výchovné problémy a súhlasí so svojim partnerom a taktiež chce, aby bola náhradná osobná starostlivosť zrušená. Z rozhovoru s maloletým A. vyplýva, že matka mu veľmi nechýba, občas sa s ňou stretáva, ale keď príde, tak je taká zvláštna. Na otázku, či vie o tom, že ocko (p. N.) sa už o neho nechce starať, nám povedal že nie. P. N. ich úradu napriek tomu tvrdil, že sa o tom už rozprávali. Nevie, kde inde by chcel byť, tu je doma a chce tu aj zostať. Poslúcha starkú, otca aj J.. Nechce ísť preč, lebo by mu chýbal ocko a má rád svoju sestričku. Nevie sa k tomu inak vyjadriť, ocko mu to nepovedal. Mal. A. pôsobil pokojným, no smutným dojmom. Bolo vidno, že chápe situáciu a je mu ľúto, že sa „otec“ o neho už nechce starať. Mal. A. nie je s touto situáciou zmierený. S matkou maloletého sa ich úrad nemohol osobne stretnúť, nakoľko sa nezdržiava na adrese trvalého pobytu a p. N. im oznámil, že by sa mala zdržiavať v Q., presnú adresu im nevedel uviesť. Poskytol im telefónny kontakt na p. Q., a tak sa s ňou telefonicky skontaktovali a získali potrebné informácie k danej veci. Matka maloletého bola prekvapená, keď jej oznámili, že p. N. podal návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, vedela o tom, že niečo také chce spraviť, ale nemyslela si, že to naozaj aj spraví. Uviedla im, že s návrhom o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí, ale sama sa nechce a nemôže o maloletého starať, a preto navrhuje, aby bol zverený do ústavnej starostlivosti. Nemôže aktuálne zabezpečovať riadnu starostlivosť maloletému A. z dôvodu, že je zamestnaná a slobodná, a tak by nemal kto v čase jej pracovných povinností zabezpečovať starostlivosť maloletému A.. Je zamestnaná ako asistentka vo firme a býva na adrese X. K. XXXX/XXX, Q.. Na základe prehodnotenia situácie v rodine, došlo prehodnoteniu aj miery ohrozenia, ktorú určili, na mal. A. bola stanovená vysoká miera ohrozenia z dôvodu podania návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, a tým je mal. dieťa vystavené riziku. Je ohrozený jeho emocionálny vývin, nakoľko biologickí rodičia o neho neprejavujú záujem, a p. N. mu už odmieta ďalej poskytovať náhradnú osobnú starostlivosť. V sociálno-ekonomickej oblasti rodina nevykazuje žiadne ohrozenie. Vysoká miera rizika je v oblasti vývinových potrieb, aj keď fyzický stav má A. primeraný veku, avšak v oblasti citového vývinu je vysoké ohrozenie, pretože emocionálne potreby dieťa nemá napĺňané. V oblasti vzťahov a komunikácie vykazuje istú mieru rizika správanie sa matky dieťaťa voči rodine p. N.. Vzťah rodičov je opäť plný konfliktov, osočovania. Začína byť problémová aj komunikácia medzi malol. A. a p. N., tiež vzťahy začínajú byť napäté medzi nimi dôsledkom nevhodného správania sa matky dieťaťa. Maloletý A. začína byť v rodine príťažou a javí sa ako zdrojom konfliktov. Do rodiny p. N. pribudol nový člen, jeho priateľka, ktorá nemá pochopenie pre túto situáciu, čo len celkovú situáciu v rodine zhoršuje. V oblasti starostlivosti náhradného rodiča o dieťa hodnotia istú mieru rizika, i napriek tomu, že sa snaží vytvárať vhodné prostredie plné podnetov, nie je p. N. ochotný riešiť vzniknuté problémy, odmieta to riešiť podaním trestného oznámenia na matku dieťaťa, taktiež podaním návrhu na úpravu styku, aby vplyv matky na malol. A. nebol negatívny. P. N. na svojom návrhu trvá a odmieta už zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť mal. A. Q.. Na záver kolízny opatrovník uviedol, že s návrhom navrhovateľa súhlasí, nakoľko ho nemôžu prinútiť, aby sa o maloletého naďalej staral, aj keď v jeho starostlivosti má maloletý zabezpečenú komplexnú starostlivosť a bezpečné prostredie na jeho výchovu. Biologická matka sa o maloletého nechce starať, a ani nik z rodiny p. N. preto jedinou možnosťou pre jeho zdravý psychický, fyzický aj sociálny vývin bude umiestnenie do CDR. Biologický otec sa o maloleté dieťa taktiež nezaujíma. Do termínu pojednávania úrad zabezpečí mal. A. vhodné zariadenie pre jeho umiestnenie.

10. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni na matku maloletého súd zistil, že táto je od 01.06.2021 vedená v Sociálnej poisťovni ako zamestnanec spoločnosti LUPICKI s.r.o., N. XXX. Za mesiac jún 2021 matka maloletého dosiahla hrubý príjem 623,- Eur.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 19.07.2021 súd zistil, že matka maloletého nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi, ani príjemcom štátnych sociálnych dávok ani iných príspevkov.

12. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 20.07.2021 súd zistil, že otec maloletého nie je a ani nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie je a ani nebol príjemcom dávky v hmotnej núdzi a ani iných dávok.

13. Otec maloletého podľa Registra obyvateľov inú vyživovaciu povinnosť okrem maloletého A. nemá.

14. Matka maloletého má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k R. N., nar. XX.XX.XXXX, ktorej otcom je navrhovateľ. Táto maloletá bola navrhovateľovi zverená do osobnej starostlivosti, pričom matka bola zaviazaná prispievať na ňu výživným v minimálnej výške.

15. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť.

16. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je:

- a) zverenie maloletého dieťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (náhradná osobná starostlivosť),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

17. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 45 ods. 1 veta prvá a druhá Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

20. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti zanedbáva maloleté dieťa, alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy ak o to táto osoba požiada.

21. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa brániť závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave, alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

22. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

23. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

24. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo do pestúnskej starostlivosti, alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

25. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

26. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

28. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

29. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

30. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti, alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

I. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom, alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

31. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

32. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že navrhovateľ A. N. požiadal o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, do ktorej mu bol maloletý A. zverený rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/160/2020-94 zo dňa 25.02.2021. V zmysle citovaného ustanovenia súd nezisťuje dôvody na zrušenie takejto starostlivosti a túto náhradnú osobnú starostlivosť vždy zruší. Súd preto vyhovel návrhu navrhovateľa a zrušil náhradnú osobnú starostlivosť A. N., do ktorej mu bol maloletý A. zverený rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/160/2020-94 zo dňa 25.02.2021.

34. Vzhľadom k tomu, že po zrušení náhradnej osobnej starostlivosti rodičia maloletého naďalej nezabezpečujú, resp. nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletého, súd mal za to, že je daný dôvod na nariadenie ústavnej starostlivosti. V konaní nebola zistená taká osoba, ktorej by bolo možné zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Pokiaľ ide o maloletého, jeho výchova je vážnym spôsobom narušená. V tomto prípade súd konštatuje, že ani jeden z rodičov nemá vytvorené podmienky pre návrat maloletého do ich opateru. S nariadením ústavnej starostlivosti maloletého vyjadril súhlas kolízny opatrovník; v konečnom dôsledku takéto stanovisko prezentovali aj obaja rodičia maloletého, ktorí súhlasili s umiestnením maloletého do detského domova.

Vzhľadom na uvedené súd nariadil u maloletého ústavnú starostlivosť, ktorá bude realizovaná v Centre pre deti a rodiny I., D. D..

35. Zároveň súd uložil obidvom rodičom maloletého povinnosť prispievať na neho výživným, a to každému z rodičov vo výške 50,- Eur mesačne, keď takýmto výživným bol každý z rodičov zaviazaný aj počas náhradnej osobnej starostlivosti, pričom ich pomery a možnosti sa odvtedy nezmenili. Pri určení výšky výživného súd prihliadol tak k odôvodneným potrebám maloletého, ako aj k možnostiam a schopnostiam jeho rodičov. Matka maloletého je zamestnaná s hrubým mesačným príjmom 623,- Eur. Otec maloletého sám uviedol, že pracuje na dohodu s čistým mesačným príjmom okolo 600,- Eur. Rodičia sú povinní výživné na maloletého platiť na účet Centra pre deti a rodiny I., D. D., a to počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, nakoľko v čase rozhodovania súdu sa maloletý nachádzal ešte v starostlivosti navrhovateľa.

36. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku V. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

V súlade s § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 CMP),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená

starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.